

BIBLIOGRAFIA

NARRATIVA

- . Faules de mal desar. Selecta. Barcelona, 1974
- . Galceran, l'heroi de la guerra negra. Laia. Barcelona, 1977
- . Toquen a morts. La Magrana. Barcelona, 1977
- . Carn d'olla. Moll, Palma de Mallorca, 1978
- . El mirall i l'ombra. Laia. Barcelona, 1980
- . La història que en Roc Pons no coneixia. La Galera. Barcelona, 1980
- . Fra Junoy o l'agonia dels sons. Edicions 62. Barcelona, 1984
- . L'home de Sau. La Galera. Barcelona, 1984
- . La teranyina. Proa. Barcelona, 1984
- . Llibre de preludis. Edicions 62. Barcelona, 1985
- . Senyoria. Proa. Barcelona, 1991

GUIONS DIFOSOS

- . Vostè jutja (TV3)
- . La dama blanca (TV3, 1988)
- . La granja (amb J. Colomer i J. Borràs) (TV3, 1988-1991)
- . La teranyina (cinema, 1990)

LA CRITICA HA DIT

* El mirall i l'ombra (1980)

Es la història d'una usurpació, de la creació d'un doble que ens porta a la referència del narrador argentí Julio Cortázar, l'escriptor contemporani que, de manera més sistemàtica, s'ha barallat amb el tema del doble. Evidentment, cal distingir entre la funció del doble cortazarià (sempre carregat de misteri i amb una presència constant de l'element insòlit i fantàstic), i el doble de la novel·la de Jaume Cabré, fruit de la paranoia personal de D. Joan Calldetenes. Ha creat un personatge literari que no és altra cosa que el mirall i l'ombra d'ell mateix i del qual acabarà essent-ne víctima, de manera que el personatge de ficció dins de la ficció anihila D. Joan, el seu creador.

Isidor Cònsul (AVUI, 9-XI-1980)

* Fra Junoy o l'agonia dels sons (1984) / La teranyina (1984)

Les dues novel·les guardonades de Jaume Cabré s'inscriuen en el marc d'una trilogia fins ara inacabada i que té com a fons la mítica ciutat de Freixes. Mentre que a La teranyina se'ns expliquen les lluites i les intrigues per assolir el control de la indústria tèxtil de la ciutat amb un rerafons històric de la Setmana Tràgica, a Fra Junoy o l'agonia dels sons les lluites són de tota una altra mena, i, per bé que no són sagnants, no per això deixen de ser d'una virulència extrema. Les batusses van per a fra Junoy que es veu empès a jugar el paper de l'heterodox enfront de l'ortodòxia -i la intolerància-religiosa i els interessos personals del bisbat. (...)

Marc Soler (EL PAIS, 1-IV-1984)

A Fra Junoy o l'agonia dels sons Jaume Cabré ha construït un espai narratiu ben específic i ben poc conegut en la narrativa catalana, com és un monestir de monges de clausura on Fra Junoy, per tota una sèrie de circumstàncies, és destinat i nomenat confessor de la comunitat. Fra Junoy, d'una manera progressiva i per un procés interior d'evolució, s'enfronta a les normes que considera estèrils i asfixiants del règim de l'orde religiós.

S'oposa així al poder instituint al monestir, que és el representat per la mare Dorotea, l'abadessa de la comunitat. En definitiva, dues visions i maneres de viure i entendre la pràctica religiosa, la qual cosa ens situa davant el veritable conflicte narratiu del text, que és un conflicte de relació de poder que contraposa la dialèctica d'una actitud tolerant -Fra Junoy- contra la intransigència de la tradició i el poder establert -l'Abadessa-.

Alex Broch (AVUI, 21-III-1984)

La teranyina relata els fets que s'esdevenen en el món dels patrons i en els dels obrers d'una indústria tèxtil d'una ciutat catalana (Feixes-Terrassa) durant la Setmana Tràgica. Els fets tenen una causalitat i

un temps precisos que l'obra no segueix de manera mecànica i lineal. El lector es trobarà més aviat amb un relat articulat a base de breus escenes narratives. Com si el corrent de la història fos només perceptible en gorgs agitats i intensos. (...) La intensitat de cadascun d'aquests segments narratius no és casual i és conseqüència d'una eficaç habilitat narrativa. En efecte, l'autor explica la història des de la ment de cada personatge en una àgil mescla d'estil directe i d'estil indirecte lliure (...) Els fets narrats adquireixen així tot el seu valor d'incidents viscuts: personalitzats.

Ramon Pla i Arxé (AVUI, 21-III-1984)

* Llibre de preludis (1985)

Luvowski o la desraó és l'obra de pes específic més important dins el volum i l'única que es vincula plenament al cicle de Feixes. En aquest sentit, cal situar-la com a cloenda de la trilogia per la successió de fets que s'hi esdevenen; però li seriem deutors imperdonables si no la consideràvem cronològicament, com l'origen del cicle esmentat. (...) De fet és el perllongament d'un conte Balneari, publicat dins del volum Toquen a morts, l'any 1977. A Balneari apareixia, ja, la figura d'un estudiant de vampir i d'una novícia sense nom. Aquest personatge femení es presentà tan ric i dens que fou qui generà tot un món, el de Feixes, i amb ell, els personatges de la trilogia. Així entenem que Luvowski o la desraó sigui l'obertura del cicle i, ahora, la peça que clou els esdeveniments d'aquest conjunt narratiu. I tot això a través de la novícia Adela Turmeda, que és qui permet el lligam clar i coherent des de La teranyina a Luvowski o la desraó, passant per Fra Junoy o l'agonia dels sons. L'evolució vital d'Adela genera i fa evolucionar les novel·les esmentades, malgrat que no en sigui la protagonista.

Marta Nadal (EL PAIS, 18-VIII-1985)

* Senyoria (1991)

Senyoria neix a partir de dos plantejaments encertats. Per una banda, Cabré ha volgut donar corda a la seva ambició -ja s'havia manifestat a Fra Junoy...- i articula una obra extensa i ben estructurada que, a més, burxa en una part de la nostra història -la Barcelona de 1799- sense que això sigui, ni de lluny, un argument vàlid per parlar de novel·la històrica. El mateix autor ha manifestat que ell sols volia una època, un ambient on poder moure els seus personatges; s'ha documentat i ha escodrinyat molt, però en tot moment el lector sent allò que li conten com a part integrant d'una història, la relació entre D. Rafael Massó, regent civil de l'Audiència de Barcelona, i un poeta abandonat pel destí i jutjat per assassinat.

L'altre aspecte que sembla haver estat en el plantejament inicial de Jaume Cabré és la densitat. Es evident que Senyoria no és un producte "ligh", però tampoc una d'aquestes obres de correctíssima escriptura que semblen exercicis de redacció purificats pel corrector de costums: Senyoria és producte d'un excel·lent procés imaginatiu i, sobretot, d'una elaboració crítica poc

habitual.

Xulio Ricardo Trigo (EL TEMPS, 17-VI-91)